

לכבוד כל קהלא קדישא הדין

בעלי בתים ואברכים מתפללי בית מדרשינו

ה' עליהם יחי'

ערש"ק פרשת ויק"פ - שבת החודש תש"פ לפ"ק

אחדשה"ט

באנו בשורות אלו להודיע כמה הילכתא גבירתא ונקודות חשובות הנוגעים לכאוי"א בימים טרופים אלו, אשר כל בית ישראל עומדים ומצפים לישועת ה' בקרוב, יה"ר שנצא כולנו מאפילה לאורה במהרה אכ"י.

למותר לציין גודל החיוב ליזהר ממקום סכנה אשר כתבו הפוסקים (ט"ז סי' ס"ו ומג"א סי' ק"ד סק"א מהמבואר בגמ' ברכות לב.) שהמסכן עצמו עובר על עשה "דונשמרתם מאוד לנפשותיכם", וכבר אמרו חז"ל (חולין י.) דחמירא סכנתא מאיסורא וכו', וידועים דברי הפמ"ג (או"ח סי' ד' אשל סק"ב) אף שלדעת כמה ראשונים ספיקא דאורייתא לקולא מה"ת, ורק מדרבנן אמרינן דהוא לחומרא, אך במידי דסכנה לכו"ע ספיקא דאורייתא לחומרא מן התורה, ותכלה הריעה מלהכיל דברי חז"ל וגדולי האחרונים והפוסקים בגודל החיוב ליזהר מנדנד קל וספק ספיקא של סכנה, ולכן על כולם לציית להוראות שניתנו מאת המומחים והרופאים בענין הזה בלי פשרות.

ונציין כמה הלכות השכיחות בימים:

א. בענין השתמשות בסבון בשבת לצורך ניקוי הידים, מותר להשתמש בסבון נוזלי, וכן בשאר סוגי ג"ל נוזל כגון פיורע"ל purell וכדו', אך סבון שבתוך הבקבוק הוא נוזל וכשמוציאים אותה נעשה כמין קצף foam אין להשתמש בה בשבת.

ב. לענין טבילת עזרה וטבילה לשם תוספת טהרה וקדושה (עי' שו"ת תשב"ץ סי' קכ"ב, מעבר יבק מאמר ה' אמ"י פ"ח, לקט יושר עמ' קמ"ח, שלה"ק מס' יומא – נר מצוה אות י"ד) יש לעמוד במקלחת תחת זרם מים, ידיו על גופו נגד לבו בריווח קצת, וכן רגליו צמודים אך לא דחוקים, למשך לכל הפחות 3 דקות, ואם זרם המים אינו כל כך חזק אז יעמוד כך למשך 4.5 דקות.

ג. לענין תפלה בציבור וכדו' – מבוגר יותר מ60 או מי שיש לו איזה בעיה רפואית, אפילו הקלה ביותר, וכן מי שיש לו איזה סימנים של הווירוס, אין לו להתפלל במנין כלל וכלל, ואין לו לצאת מפתח ביתו עד יעבור זעם

ד. אין לארגן מנינים תוך הבית כי בקל עלולים ליכשל ולידבק בווירו"ס המתפשט כעת ל"ע, ורק בחוץ כגון חצרות או גגי הבתים וכדו' מותר לארגן מנין "כעת", בתנאי שלא יעמדו צופים אלא לכה"פ 3 פ"ס מרחק בין א' להשני.

ה. אף שההלכה הפושטה הוא דלענין צירוף לעשרה בעינן שכולם יעמדו במקום אחד בלי מחיצות מפסקות ביניהם וכו' (כמב' בשו"ע או"ח סי' נ"ה סי"ג-סי"ט), אך במקום צורך כתוב הפוסקים דאם עכ"פ רואים אלו את אלו מצטרפין לעשרה גם מרשות אחר (עי' בשו"ע הרב סט"ז ומשנ"ב סי"ק נ"ז ועוד).

ו. מי שאינו מתפלל במנין בימים אלו, יש לו ליזהר על אכילה סמוך לימנחה קטנה, וכן סמוך ליצאת הכוכבים.

ז. אין אומרים תחנון במקום שאין בו ס"ת (רמ"א קל"א ס"ב), אך 'ויהי רחום' (עד שומר ישראל) שאומרים בימי ב' וה' אפשר לאומרה גם אם אין אומרים תחנון, ואדרבה בימים אלה שאנו צריכים רחמים כדאי לאומרה.

ח. מי שמחויב לברך ברכת הגומל (כגון הבא ממדינת הים וכדו'), יכול לברך גם בלי ס"ת, וגם ביום שאין חיוב קריאת התורה, כל שיש עשרה שומעין (ראה שו"ע או"ח רי"ג ס"ג ובאשל אברהם מהדו"ת שם).

ט. בתפלת ליל שב"ק כתוב הפוסקים דבמנין שאינו קבוע (כגון בימים אלו) אין לומר ברכת מעין שבע (סי' רס"ח ס"ח), אך המקובלים כתבו שכן יש לאומרה (ע"ש בכף החיים ועוד), אך יחיד בביתו יכול לאומרה בלי פתיחה וחתימה, דהיינו רק 'מגן אבות' (ע"ש בשו"ע"ר סי"ג).

י. אם יש מנין מותר להביא ס"ת "אחד" לצורך קריאת התורה (ע"י ביאור הלכה סי' קל"ה סי"ד ד"ה אין מביאין), בתנאי שיהא במקום משומר ומכובד כראוי ויאות לקדושת ספר תורה, וכמובן דגם בשעת קריאת התורה לא יעמדו צפופים סביב הס"ת.

יא. גם במקום שאין שם ס"ת יכולים לברך ברכת החודש כרגיל.

יב. ציבור עשרה שאין להם ס"ת יקרא אחד בקול מתוך החומש בלי ברכה (מג"א קמ"ג סק"ב, הו' במשנ"ב סק"ט), ואחר הקריאה יאמרו חצי קדיש (אדר"ת בס' אורח נאמן סק"ז), והפטורה יקראו בלי ברכות (כף החיים סק"א וכ"מ בחי' רעק"א שם ודלא כפמ"ג שם).

יג. המתפלל ביחידות יקרא לעצמו הפרשה וההפטורה (כ"כ הגרא"ח נאה ז"ל בקצוה"ש סי' כ"ה סי"ד).

יד. יחיד אומר רק 'יקום פורקן' הראשון ולא השני וגם לא 'מי שברך' (ע"י שער אפרים י' סכ"ו ובסידור הרב בעל התניא ז"ע ועוד).

טו. מי שלא שמע קריאת התורה בימי השבת, מכיון שנחסר לו כמה ברכות ועניית אמן וכו', יש לו ליזהר ביותר לקיים החיוב לברך מאה ברכות בכל יום והשלימם באופנים אחרים, ובפרט בתקופה זו אשר כבר כתב הטור (סי' מ"ו) גודל הסגולה לאומרה נגד מגיפה ע"ש.

הכו"ח בברכה מעומק הלב שנזכה כולנו לצאת ממיצר למרחב, ובפרט בזכות מצות השבת שנקיים בשמחה ובחדווה עילאה, נזכה כולנו יחד לישועה כללית ופרטית שנשמע ונתבשר בשורות טובות אכי"ר

שלמה הלוי אפל